Environment (Wales) Act 2016 Part 1 – Section 6

The Biodiversity and Resilience of Ecosystems Duty

Biodiversity Action Plan for Town and Community Councils

Name of Town or Community Council:	Llandysul Community Council
Council type – Community council – Group 3	

Introduction and Context

Llandysul Community is located in the valley of the river Teifi in south Ceredigion. It consists of Llandysul town in the southern part of the area and a large rural hinterland consisting of three wards viz. Capel Dewi. Pontsian and Tregroes. Along the southern boundary of the community runs Afon Teifi, one of the major rivers of Wales – and one of nine Special Area of Conservation rivers in Wales.

The Council serves a population of 2732 people. According to the 2021 census over 55% of the population could speak Welsh. The precept for 2021/22 was £45692 and this increased by 5% for 2022/23.

In the Welsh Index of Multiple Deprivation Llandysul Town ranks 755 out of 1909 overall, while the rural wards combined rank at 790m placing the community into the 30-50% most deprived. in terms of Access to Services Llandysul is in the 10-20% most deprived, while Physical Environment it is in the 50% least deprived. For Housing Llandysul Town is in the 30-50 most deprived while the rural wards are in the top 10% most deprived.

The council has responsibility for a number of areas where bio-diversity can be encouraged. The main one is the children's play area in Llandysul. It also is responsible for a number of flower planters around the town as well as a small planter in Pontsian. Also it has a duty of cutting back vegetation on a number of paths around the town, including on the Beeches, Parc yr Ynn, Well Street and from Dyffryn Teifi down to the river.

The council also manages vegetation in some small areas with public access like Plasydderwen, land opposite Neuadd Tysul and around the swimming pool entrance.

Un Llais Cymru / One Voice Wales 2023

NRAP Objective	Biodiversity objectives	Action planned	Time scale	Monitored by:
1	**-embed biodiversity into decision making & procurement**	Reduce amount of paper used during administration by using electronic communications. Recycling used paper as well as printer cartridges and any other hardware.		
1	**-raise awareness of biodiversity & its importance**	Raise awareness by sharing positive messages on biodiversity on council's website and social media. Ask everyone who receives a grant to consider their impact on the environment and biodiversity.		
2	**-safeguard principal species and habitats**	Where possible, make sure that vegetation on the paths and other areas are managed for biodiversity where possible with minimal cutting back. Select species for the planters that are pollinator friendly and reduce the amount of water that is required.		
3	**-restore & create habitats and resilient ecological networks**	Encourage organisations and businesses in the area to consider doing what they can for the environment, especially when receiving funding from the council.		
4	**-tackle negative factors: for e.g. reduce pollution, use nature based**	Managing footpaths well whilst considering biodiversity means more people can walk around the area, thus saving on short car journeys.		

	solutions, address invasive species			
5	**-use, improve, and share evidence**	We will publish our biodiversity action plan annually and ensure we meet our Section 6 duty by publishing our Report every 3 years.		
6	**-support capacity and/or other organisations**	The council supports the Park Trustees and Cymdeithas Chwaraeon which provide a safe, open green area for the public to exercise.		

Annual review of the Biodiversity Action Plan	**Date reviewed:**	
What has worked well?		
What have the barriers been?		
What will you change?		

Next review due:	SEPT MEETING
Approved by Council on:	12/02/2024

Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 Rhan 1 – Adran 6

Y Ddyletswydd Bioamrywiaeth a Chydnerthedd Ecosystemau

Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth ar gyfer Cynghorau Cymuned a Thref

Enw'r Cyngor Tref neu Gymuned:	
Math o gyngor (Grŵp 1,2, neu 3 ar gyfer amcan NRAP)	

Cyflwyniad a'r Cyd-destun

Lleolir Cymuned Llandysul yn nyffryn Teifi yn ne Ceredigion. Mae'n cynnwys tref Llandysul yn ne'r ardal a chefnwlad wledig fawr sy'n cynnwys tair ward sef Capel Dewi, Pontsiân a Thre-groes. Mae Afon Teifi yn rhedeg ar hyd ffin ddeheuol y gymuned, sef un o brif afonydd Cymru – ac un o blith naw o afonydd Ardaloedd Cadwraeth Arbennig yng Nghymru.

Mae'r Cyngor yn gwasanaethu poblogaeth o 2732 o bobl. Yn ôl cyfrifiad 2021, roedd 55% o'r boblogaeth yn gallu siarad Cymraeg. Swm y praesept ar gyfer 2021/22 oedd £45692 ac roedd hwn wedi codi 5% ar gyfer 2022/23.

Ym Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru, mae Tref Llandysul yn safle 755 allan o 1909, ac mae'r wardiau gwledig wedi'u cyfuno yn safle 790, sy'n golygu bod y gymuned ymhlith 30-50% o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig. O ran Mynediad i Wasanaethau, mae Llandysul ymhlith y 10-20% mwyaf difreintiedig, ac mae ymhlith y 50% mwyaf difreintiedig o ran yr Amgylchedd Ffisegol. O ran Tai, mae Tref Llandysul ymhlith y 30-50 mwyaf difreintiedig ac mae'r wardiau gwledig ymhlith y 10% uchaf mwyaf difreintiedig.

Mae'r cyngor yn gyfrifol am sawl ardal lle y gellir annog bioamrywiaeth. Y brif ardal yw'r lle chwarae i blant yn Llandysul. Mae hefyd yn gyfrifol am nifer o ddysglau blodau o gwmpas y dref, yn ogystal â dysgl blannu fach ym Mhont-siân. Mae ganddo hefyd ddyletswydd i dorri llystyfiant ar hyd nifer o lwybrau o gwmpas y dref, gan gynnwys yn y Ffawydd, ym Mharc yr Ynn, yn Stryd y Ffynnon ac o Ddyffryn Teifi i lawr i'r afon.

Mae'r cyngor yn rheoli llystyfiant mewn rhai ardaloedd bychain hefyd lle y cynigir mynediad i'r cyhoedd megis Plasydderwen, ar dir gyferbyn â Neuadd Tysul ac o gwmpas y fynedfa i'r pwll nofio.

Amcan NRAP	**Amcan Bioamrywiaeth**	**Action planned**	**Time scale**	**Monitored by:**
1	**-cynnwys bioamrywiaeth o fewn llunio penderfyniadau a chaffael**	Lleihau cyfanswm y papur a ddefnyddir wrth weinyddu trwy ddefnyddio cyfathrebu electronig. Ailgylchu papur a ddefnyddiwyd yn barod a chetris peiriannau argraffu ac unrhyw galedwedd arall.		
1	**-codi ymwybyddiaeth o fioamrywiaeth a'i bwysigrwydd**	Codi ymwybyddiaeth trwy rannu negeseuon cadarnhaol am fioamrywiaeth ar wefan y cyngor ac ar gyfryngau cymdeithasol. Gofyn i bawb sy'n cael grant i ystyried eu heffaith ar yr amgylchedd ac ar fioamrywiaeth.		
2	**-diogelu prif rywogaethau a chynefinoedd**	Pan fo modd, sicrhau y rheolir llystyfiant ar y llwybrau ac mewn ardaloedd eraill ar gyfer bioamrywiaeth, gan dorri cyn lleied ag y bo modd. Dewis rhywogaethau ar gyfer y dysglau plannu sy'n gyfeillgar i beillwyr a lleihau swm y dŵr sy'n ofynnol.		

3	**-adfer & chreu cynefinoedd a rhwydweithiau ecolegol cydnerth**	Annog sefydliadau a busnesau yn yr ardal i ystyried gwneud yr hyn y gallant ei wneud dros yr amgylchedd, yn enwedig pan fyddant yn cael cyllid gan y cyngor.		
4	**-mynd i'r afael ag elfennau negyddol: lleihau llygredd e.e. defnyddio atebion yn seiliedig ar natur, mynd i'r afael â rhywogaethau goresgynnol**	Rheoli llwybrau troed yn dda ac ystyried y ffaith bod bioamrywiaeth yn golygu mwy na'r ffaith y gall pobl gerdded o gwmpas yr ardal, gan arbed mynd ar deithiau byr yn y car.		
5	**-defnyddio gwella a rhannu tystiolaeth**	Byddwn yn cyhoeddi ein cynllun gweithredu bioamrywiaeth bob blwyddyn, gan sicrhau ein bod yn cyflawni ein dyletswydd Adran 6 trwy gyhoeddi ein Hadroddiad bob 3 blynedd.		
6	**-cefnogi capasiti a/neu sefydliadau eraill**	Mae'r cyngor yn cynorthwyo Ymddiriedolwyr y Parc a'r Gymdeithas Chwaraeon, sy'n darparu lle gwyrdd agored a diogel i'r cyhoedd gael ymarfer corff.		

Adolygiad blynyddol o'r Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth		**Dyddiad yr adolygiad:**	
Beth sydd wedi gweithio'n dda?			
Beth fu'r rhwystrau?			

Beth fyddwch yn ei newid?	

Dyddiad yr adolygiad nesaf:	MEDI 2024
Cymeradwywyd gan y Cyngor ar:	12/02/2024

Group	Description of organisation relative to biodiversity. Organisations:	Minimum Actions	Examples	NRAP objectives for Action Reporting (see template Annex 1)
1	• that own or occupy an office building only and • whose functions are not directly connected to biodiversity and/or land management.	Actions related to buildings management, procurement, sustainability, awareness raising, training, or in partnership with other organisations	Commissions, DVLA	NRAP objectives 1, 4, 6
2	• that own, occupy or manage land their own buildings and grounds, • whose functions are connected with biodiversity and/or land management, or • that can influence those who own or manage land.	As per Group 1 above PLUS grounds management, cascading funding criteria, providing education and training	Public Health Wales, Universities, Sport Wales	NRAP objectives 1,4,6 as above NRAP objectives 2, 3, 5 relating to own grounds
3	• that own or manage land beyond their own grounds, whether their functions are connected with biodiversity and/or land management or not.	As per Groups 1 and 2 above PLUS land management to maintain and enhance biodiversity, and promote the resilience of ecosystems.	Dŵr Cymru, Local Authorities, NRW, Welsh Government	All NRAP objectives

The **Nature Recovery Action Plan for Wales (NRAP**) sets out six objectives for reversing the decline of biodiversity which should be used to help develop and guide actions to comply with the section 6 duty:
The 6 objectives to maintain and enhance biodiversity are:

Objective 1: Engage and support participation and understanding to embed biodiversity throughout decision making at all levels

Objective 2: Safeguard species and habitats of principal importance and improve their management

Objective 3: Increase the resilience of our natural environment by restoring degraded habitats and habitat creation

Objective 4: Tackle key pressures on species and habitats

Objective 5: Improve our evidence, understanding and monitoring

Objective 6: Put in place a framework of governance and support for delivery

Nôl

Grŵp	Disgrifiad o sefydliad mewn perthynas â bioamrywiaeth Sefydliadau:	Camau Gweithredu Sylfaenol	Enghreifftiau	Amcanion Cynllun Gweithredu Adfer Natur Cymru (NRAP) ar gyfer Adrodd ar Gamau Gweithredu (gweler templed Atodiad 1)
1	• sy'n berchen neu'n meddiannu adeilad swyddfa yn unig • ac nad yw eu swyddogaethau'n gysylltiedig yn uniongyrchol â bioamrywiaeth a/neu reoli tir.	Camau sy'n gysylltiedig â rheoli adeiladau, caffael, cynaliadwyedd, codi ymwybyddiaeth, hyfforddiant, neu mewn partneriaeth â sefydliadau eraill.	Comisiynau, DVLA	Amcanion NRAP 1, 4, 6
2	• sy'n berchen, yn meddiannu neu'n rheoli eu hadeiladau a'u tir eu hunain, • y mae eu swyddogaethau'n gysylltiedig â bioamrywiaeth a/neu reoli tir, neu • sy'n gallu dylanwadu ar y rhai sy'n berchen ar dir neu'n rheoli tir.	Fel GRŴP 1 uchod A rheoli tir, rhaeadru meini prawf cyllido, darparu addysg a hyfforddiant	Iechyd Cyhoeddus Cymru, Prifysgolion, Chwaraeon Cymru	Amcanion NRAP 1,4,6 fel uchod Amcanion NRAP 2, 3, 5 yn ymwneud â thir y sefydliad
3	• sy'n berchen ar dir neu'n rheoli tir y tu hwnt i'w tir eu hunain, waeth a yw eu	Fel Grwpiau 1 a 2 uchod A rheoli tir er mwyn cynnal a gwella bioamrywiaeth, a	Dŵr Cymru, Awdurdodau Lleol, CNC,	Holl amcanion NRAP

Mae **Cynllun Gweithredu Adfer Natur Cymru (NRAP)** yn cyflwyno chwe amcan ar gyfer dadwneud colli bioamrywiaeth, a dylid eu defnyddio i helpu datblygu a llywio gweithredoedd i gydymffurfio â dyletswydd adran 6:
Y 6 amcan i gynnal a chryfhau bioamrywiaeth yw:

Amcan 1: Ennyn a chefnogi cyfranogiad a dealltwriaeth er mwyn i fioamrywiaeth fwrw gwreiddiau yn y broses benderfynu ar bob lefel.

Amcan 2: Diogelu rhywogaethau a chynefinoedd sydd o'r pwys mwyaf a'u rheoli'n well.

Amcan 3: Gwneud ein hamgylchedd naturiol yn fwy cydnerth drwy adfer cynefinoedd sydd wedi'u diraddio a chreu cynefinoedd.

Amcan 4: Mynd i'r afael â'r prif bwysau ar rywogaethau a chynefinoedd.

Amcan 5: Gwella ein tystiolaeth, ein dealltwriaeth a'n gwaith monitro

Amcan 6: Rhoi fframwaith llywodraethu a chymorth ar waith i gyflawni'r amcanion.